

Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII * nr. 27 (483) sîmbătă 31 martie 1956 * 4 pag. 15 bani

Sosim!... Sosim!...

Într-o bună dimineață cucul s-a trezit în ceață fiindcă toamna ruginie n-a întîrziat să vie. Zarea nu mai e senină cum era în vara plină și nici razele de soare nu mai sînt dogoritoare.

Și-a luat cucul rămas bun de la fag, de la alun, de la ramură și cioată și de la pădurea toată. Apoi a pornit: s-a dus tot pe sus, mereu pe sus.

Cum zbura așa grăbit dintr-odată a zărit prin desimea ceții sure o fîșie de pădure și spre dînsa s-a lăsat. Tare mult s-a minunat! Drumul ăsta îl făcuse și în toamna ce trecuse, și din cît își amintise păduricea n-o zărise. Cucul s-a oprit din zbor și s-a așezat ușor lîngă doi puieți de tei întrebîndu-i:

— Dragii mei! De cînd sînteți voi aici de-ați crescut așa voinici?

— Hei, voinici puteam să fim, să creștem să înflorim! Insă știi ce s-a-ntîmplat? Dușmanii ne-au atacat!

— Despre care dușmani spui?

— De gîndacii nesătui ce ne rod tulpinile, scoarța, rădăcinile, iar omizile păroase, lacome și mîncăcioase toată frunza ne-au mîncat. Vezi? Aproape ne-am uscat.

— Ah, tăceți! Vă rog eu mult. Groaznic! Nu mai pot s-ascult! a spus cucul și-a zburat iar în urmă a lăsat cei doi puișori de tei amărîți ca vai de ei. Se gîndea: așa va fi? Păduricea va pieri? Pădurarul ce va zice? Lasă el o pădurice ca o lacomă omidă s-o usuce, s-o ucidă?

După iarna urîcioasă, viforoasă și geroasă a venit din nou în țară mult dorita primăvară. Calde, razele de soare au pornit strălucitoare și-au țesut peste cîmpie pînză deasă, aurie, pînă dincolo de zare.

S-a ivit în depărtare dungă lungă ca un nor care parcă vine-n zbor. Norul crește, se lungește, se lățește și tot crește. A-nceput să se zărească toată lumea păsărească care vine-n zbor vioi să stea vara pe la noi.

La-nceputul primăverii au ieșit și pionierii să privească la tractoare. A venit și pădurarul păduricea să o vadă. Pionierii stau grămadă și-l ascultă cum vorbește:

— Dragi copii, pădurea crește an de an, încet. Ca să faci dintr-un puiet un copac înalt și mare trebuie să ai răbdare. Trebuie să-l îngrijești, mai cu seamă să-l ferești de dușmani ce nu-i dau pace; care vin să îl atace, să îi roadă rădăcina, frunza, scoarța și tulpina.

— Știm, ne-ai spus toamna trecută de omida cea temută și acum cu toți am vrea să putem lupta cu ea

— Numai noi dacă vom fi, tare greu vom izbuti fiindcă lupta este mare. Ia priviți colo în zare la măieștrii zburători: cintezoi, privighetori, nori de grauri călători, granguri, cuci și turturele. Cum putem opri din ele? Cum să facem noi acum ca să abătem din drum păsările pricepute ca să vină să ne-ajute? Știți?

— Nu știm.

— Răspunsu-i greu. Haide să vi-l spun tot eu. Păduricea cînd e mică greu să stea o păsărică. Numai de la înălțime vede gîze o mulțime și omizi și viermișori; ba mai vede uneori uliul rău cînd se ivește și-atunci fuge, se pitește. Ei, acum ați priceput?

— Da, dar ce e de făcut?

— Uite ce să facem noi: fiecare dintre voi pînă-acasă să se ducă și de-acasă să aducă o prăjină sau un par.

Ia să-i vezi cum vin acum înșirați cu toți pe drum. Unii duc prăjini pe umeri, alții — cei mai mărunței — trag prăjina după ei, care scurtă, care mare, că aduce fiecare cum e și puterea lui. Unde-i pădurarul? Nu-i! Chiar și dînsul a plecat la căsuța lui din sat fără ca să le fi spus și de-acolo a adus un colac de sîrmă și a-nceput a-l deșira.

Sîrma au desfășurat-o și pe urmă au legat-o bine de prăjini. Apoi, pionierii, cîte doi din cei mari s-au apucat și gropițe au săpat îngropînd printre tulpini, cam vreo șapte, opt prăjini. Și întreaga lor lucrare de-o priviți din depărtare ca de telegraf îți pare.

Pionierii au plecat îndreptîndu-se spre sat dar pe drum s-au mai oprit. Inapoi cînd au privit toți s-au bucurat de-odată. Era sîrma încărcată peste tot de păsărele ca șiragul de mărgele. Iși purtau privirea roată peste depărtarea toată, că, de sus, puteau să vadă unde pot găsi o pradă în pădure sau ogor. Se lăsau apoi în zbor ciugulind din pădurice tot ce-ar fi putut s-o strice.

După ce s-au săturat, păsărelele au plecat îndreptîndu-se de zor către cuiburile lor de la munte sau coline. Fiecare știe bine unde cuibul și-a lăsat cînd, în toamnă, a plecat. Alte păsări au venit, tot pe sîrmă s-au oprit, au mîncat cît au mîncat, au cîntat cît au cîntat, dar nici una nu părea că ar vrea pe-aici să stea. Grupul tot e abătut și s-a plîns la pădurar:

— Ne-a fost munca în zadar!

Pădurarul a zîmbit și apoi i-a lămurit:

Asta nu-i adevărat! Nu degeaba ați lucrat: Cu prăjinile-ngropate treaba-i doar pe jumătate. Trebuie să mai munciți cîte un cuib să dăruiți fiecărei păsărele. Voi puteți lucra din ele? Mă pot bizui pe voi?

— Cum de nu; le facem noi. Dar unde vor fi agățate dacă nu sînt arbori mari?

— Ingropăm vreo cîțiva pari și în ei le-om agăța.

Pionierii-ncep lucra: scîndurelele retează, le scurtează, le-ngustează și apoi din ele fac cutiuțe cu capac. După asta potrivesc locul unde găuresc un perete de cutie drept intrare ca să fie.

Cine ar putea să spună cîntecul și voia bună ce-a cuprins întregul sat pentru tot ce-a mai urmat? Cine-ar sta să socotească toată lumea păsărească, cîntăreți și mari și mici care s-au prăsit aici? Și iar nimenea nu știe cîte ouă-s în cutie, dacă-ntr-una-s trei sau două sau în alta chiar cinci ouă?

Cam pe la-nceputul verii cînd veniră pionierii păduricea să o vadă nici nu le-a venit să creadă cînd s-au ridicat în zbor păsări multe, ca un nor. Iar în toamna ce-a urmat, cucul mult s-a minunat cînd pe-aici iar a trecut. Nici n-a mai recunoscut păduricea înălțată pe care-o credea uscată de omizi și gîndăcei. Cei doi puișori de tei de departe i-au strigat:

— Pionierii ne-au salvat!

Dimineața-n zori de zi se pornesc a ciripi păsărele gălăgioase lacome și mîncăcioase. In pădurea verde, vie, de omizi nu se mai știe. Cresc puieții minunat; tare mult s-au înălțat. A crescut pădurea mare că dac-ai umbla călare nici că te-ai vedea din ea.

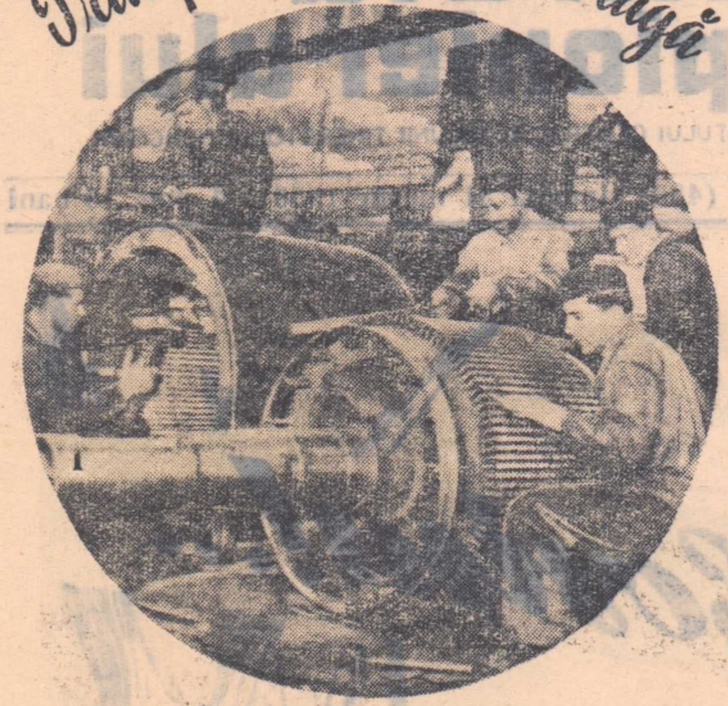
Eu încălecai pe-o șea și v-am spus de astă dată o poveste adevărată.

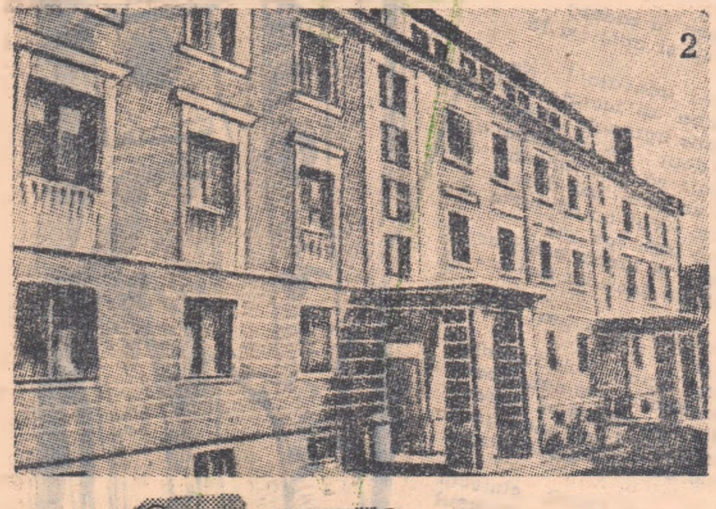
Florin IORDĂCHESCU

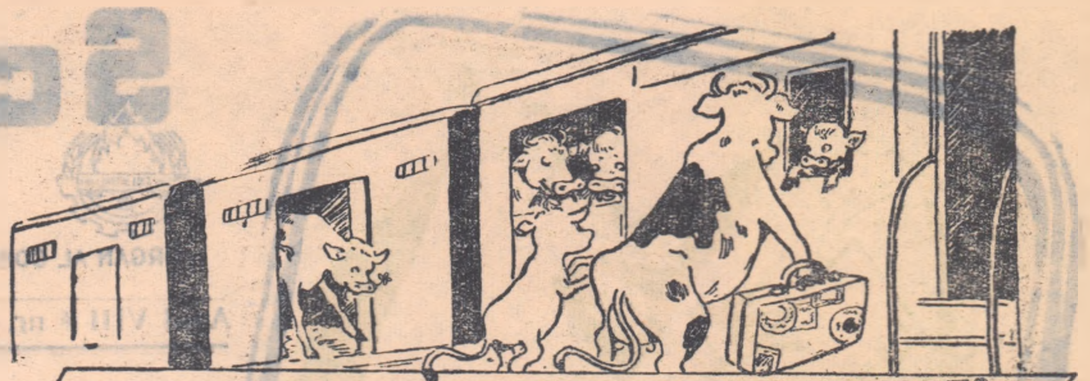
Prin patria noastră dragă

1) Fotoreporterul nostru i-a găsit pe utemiştii brigăzii de tineret, de la uzinele „Electroputere" din Craiova, montînd un nou generator de 780 kw. Această brigadă este vestită pentru depăşirile ei de normă.

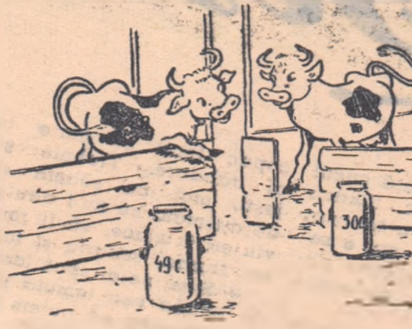
2) Şi în oraşul Dej se înmulţesc, în anii noştri, construcţiile care înfrumuseţează viaţa oamenilor. Nu de mult, numeroşi ceferişti s-au mutat, cu familiile lor, în blocul acesta nou cu 40 de apartamente.

O nouă călătorie a lui GULLIVER?

Am găsit, deunăzi, o însemnare a unei călătorii ciudate. Este scrisă destul de citeţ, cu cerneală de stilou, pe nişte file de caiet dictando. Am căutat, în josul ultimei pagini, semnătura autorului. Ia-o de unde nu-i! Deşi n-a scăpat nici o greşeală de ortografie, modest, călătorul n-a semnat. Cred că trebuie să fie Gulliver!

„După ce data trecută m-am călătorit prin ţara cailor (Călătorie în ţara cailor de J. Swift N. R.) am pornit din nou la drum, spre alte meleaguri. Deunăzi am ajuns în comuna Bragadiru. De la început m-a mirat descoperirea unor clădiri mari, în mijlocul unei cîmpii întinse. M-am apropiat de o casă, pe care o mînă de om scrisese „Grajdul nr. 2" şi am bătut la poartă. Mi-a răspuns, spre uimirea mea, o voce gravă: Muuu — intră!

Unde am nimerit oare? Numai vaci. Fiecare are cîte o mică încăpere, cu covor de paie, iar sus, pe o bîrnă, cîte o tăbliţă, pe care e scris numele locatarei, vîrsta şi cantitatea de lapte pe care o dă într-o zi.

Mare noroc de cunoştinţele mele lingvistice! Am observat că limba bovină seamănă cu cea cabalină, aşa că am reuşit să mă înţeleg, aproximativ, cu ele.

— Nu vă supăraţi, aş vrea să discut cu d-voastră — m-am adresat unei vaci cu botul foarte umed. Am fost întrerupt de o vecină de a ei.

— De ce să discuţi cu ea? Nu ştii că nu dă mai mult de 30 de litri de lapte pe zi? Discută cu mine, care dau 49 de litri. Şi mi s-a prezentat, înclinîndu-şi capul; mă cheamă Joiana.

Joiana este cam îngîmfată. In fond toate sînt din aceleaşi familii: Siementhal şi Schwitz. Dacă dă mai mult lapte, asta nu depinde de ea, ci de felul în care este îngrijită.

— Vezi dumneata, continuă ea vorbăreaţă, sîntem aici, la ferma asta zootehnică, 350 de vaci şi 300 de viţei. N-avem de ce ne plînge! Stăm în grajduri curate, luminoase. Oamenii care ne îngrijesc se poartă foarte atent cu noi. Doctorii veterinari ne fac vizite periodice. Mîncarea e foarte consistentă. Ne plîngem doar de vecinătatea unor porci. Guiţă toată ziua. Noi vacile, sîntem sensibile; de ce să guiţe dacă nu dau nici un strop de lapte?...

In alt grajd, se aflau viţei. Trebuie să ştiţi că aceşti viţei sînt foarte cuminţi. De pildă, doctorul le-a spus că ceaiul de orz este foarte bun pentru ei. Şi chiar dacă nu-i dulce ca laptele, îl beau.

Cel mai mare eveniment din viaţa bovinelor se petrece vara. Atunci toate sînt duse la păşunat, pe malul Argeşului.

Mi-am continuat vizita la bucătăriile special amenajate. Mîncarea se prepară în cantităţi mari şi foarte higienic. Ferma are o moară cu ciocănele, unde se macină grăunţele. Uruiala, ca şi celelalte alimente sînt transportate pe linii, în vagonete.

La porci n-am stat decît puţin. Nu-mi place societatea lor, decît în cantitate redusă şi pe masă. Am aflat că datorită meşteşugului crescătorilor, în şase luni purceii firavi şi anemici se îngraşă mult, ajungînd la 120 de kg. Intr-un an sînt îngrăşaţi şase mii de porci.

Vizita mea se apropia de sfîrşit. Inainte de a pleca am aflat că gospodăria trimite cetăţenilor Bucureştiului mari cantităţi de lapte şi carne de porc. Anul trecut a trimis 1.112.000 de litri de lapte.

Călătoria la Gospodăria de stat, de la Bragadiru, mi s-a părut foarte interesantă. Dacă voi mai găsi un scriitor ca bătrînul meu autor, Jonathan Swift, îl voi ruga s-o descrie aşa cum se pricepe el, după notiţele mele".

Şerban VOICU

Cum va fi VREMEA?

Intrebarea aceasta şi-o pune oricare dintre noi. Răspunsul îl putem afla citind în ziare sau ascultînd la radio buletinul meteorologic. Dar mai putem afla cum va fi vremea şi după anumite fenomene ce se petrec în jurul nostru.

Aşa de pildă, atunci cînd rîndunelele zboară aproape de pămînt, e semn că va ploua. Cum se explică acest fenomen? Rîndunica se hrăneşte cu nişte musculiţe care nu pot zbura la mari înălţimi atunci cînd aerul devine umed. Aşa dar, rîndunica este nevoită să zboare foarte aproape pe suprafaţa pămîntului ca să prindă aceste musculiţe.

Tot un semn de ploaie este şi atunci cînd găinile şi vrăbiile se „ciugulesc" sau cum se mai spune în popor „se spală". Cînd în atmosferă există o mare cantitate de umezeală, penele lor se îmbibă cu vapori de apă şi se zburlesc; atunci, ele caută să şi le netezească cu ciocul.

Sînt şi plante care reacţionează la apropierea ploii. Aşa de pildă, florile de rochiţa rîndunicii şi de măcriş îşi închid corolele atunci cînd se apropie ploaia.

Un alt fenomen prevestitor al unei schimbări de vreme este „haloul" soarelui şi al lunii. Se întîmplă uneori ca în jurul discului soarelui sau lunii să apară nişte cercuri de lumină. Acest fenomen se observă atunci cînd razele de soare sau de lună străbat o pînză de nori, formaţi numai din ace de gheaţă.

La înălţimi mari, în atmosferă, temperatura este scăzută cu multe grade sub zero. In aceste regiuni picăturile lichide care formează norii se transformă în cristale prizmatice de gheaţă. Raza de lumină a soarelui sau a lunii, căzînd pe aceste cristale se refractă, descompunîndu-se în şapte culori care se concentrează sub forma unor cercuri în jurul soarelui. O zi sau două după apariţia acestui fenomen vin ploi sau ninsori liniştite şi de durată.

Ing. Decebal STOICA
Meteorolog şef al comit. meteorologic Cluj

Noutăţi tehnice

„Moscova — Londra în 3 ½ ore"

La 23 martie a sosit la Londra avionul sovietic cu reacţie pentru călători „TU-104".

Avionul acesta a stîrnit admiraţia tuturor prin calităţile sale nemaiîntîlnite pînă astăzi. Priviţi în fotografia de mai jos avionul „TU-104". Este un avion cu reacţie rapid. Aripile avionului şi ampenajul sînt în formă de săgeată. Forma lui perfect aerodinamică îi asigură o mare viteză de zbor: 800 km. pe oră. Avionul este înzestrat cu două motoare cu reacţie puternice şi poate zbura fără escală 3000—3200 km. (de pildă Moscova-Novosibirsk)

In avionul „TU-104" pot călători 50 de pasageri cu bagaje, bucurîndu-se de un perfect confort. Cabina călătorilor închisă ermetic, permite ca zborurile să se efectueze la 10.000 metri înălţime, deasupra norilor. In afară de aceasta, fiecare călător poate folosi un aparat de oxigen. Temperatura în cabină se menţine la 20 grade Celsius.

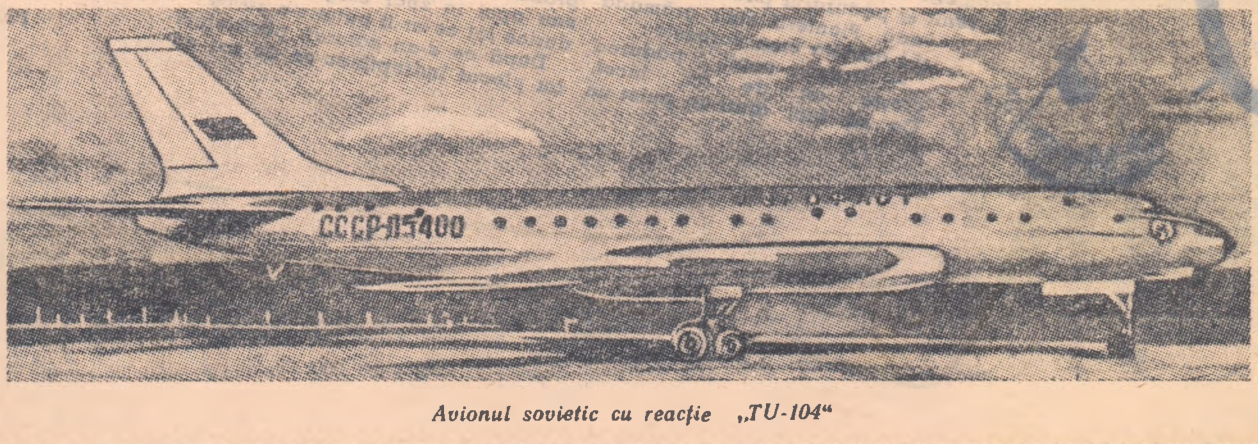
Pe bordul avionului este instalat cel mai modern aparataj de radio-navigaţie, radio-locaţie şi radio-comunicaţie.

Microscopul electronic de masă „Tesla"

Constructorii cehoslovaci au creat pentru prima oară în lume, un microscop electric, portativ, de masă. In timp ce microscopul electronic staţionar este un aparat destul de complicat care cîntăreşte cîteva sute de kg. şi are 3 m. înălţime, un microscop electronic portativ de masă, este cu puţin mai mare decît microscopul optic obişnuit. In Cehoslovacia aparatul se foloseşte pentru cercetarea viruşilor, structurii metalelor şi a materialelor de construcţie şi poate fi folosit în largă măsură în laboratoarele fabricilor şi uzinelor.

«Prelana»

„Prelana", noile fibre sintetice produse în R. D. Germană seamănă foarte mult cu lîna naturală merinos întrecîndu-i chiar calităţile. Firele acestea au elasticitatea lînii şi nu se şifonează. Ţesăturile confecţionate din „Prelana" îşi menţin perfect forma, sînt mai uşoare decît cele de lînă şi permit — evaporarea apei foarte repede. In afară de aceasta, un alt avantaj al fibrei „Prelana" este faptul că sînt rezistente la lumină, la acizi şi păstrează o temperatură constantă.

Avionul sovietic cu reacţie „TU-104"

O formulă care a prins viață

De mai mulți ani, în Școala nr. 9 din Sverdlovsk, există un cabinet de chimie. Pelagheea Vasilievna a organizat pentru elevii din clasa a IV-a seri distractive de chimie. Copiii sînt atrași de cabinet ca de un magnet. Dealtfel aci se pot vedea o mulțime de lucruri interesante!

...Deasupra capetelor copiilor zboară cutii de conserve goale; o bucățică de zahăr călătorește pe fundul unui vas cu apă și iese de acolo uscată; apa din pahar se transformă în vin; luminările se aprind singure.

Slava Koceanov dintr-a IV-a visa la timpul cînd va putea descoperi cauzele acestor minuni. Astăzi, visul lui a devenit realitate. E elev în clasa a VII-a.

Acum Slava vine la cabinet chiar în zilele cînd clasa lui nu are lecții de chimie. El ajută profesorilor să aranjeze pe mese diferite aparate și substanțe pentru lucrările practice. Slava s-a inscris în cercul tinerilor chimiști și, la fel ca și ceilalți elevi, a început să construiască diferite aparate.

Văzînd cum Lena Lapșinina prepara cristale mari și albastre de piatră vînătă, a făcut și el o soluție saturată de zahăr și a obținut un cristal de zahăr pe care însă, neputîndu-se abține, l-a mîncat. Slava a memorat numirile și poate acum să explice toate „minunile" care altă dată îi păreau curioase.

Dar erau în chimie și lucruri pe care Slava încă nu le înțelegea. El a aflat că într-o căsuță a tabloului lui Mendeleev se află litera rotundă „O" care este simbolul oxigenului. Slava știa că oxigenul este necesar pentru respirație și că el întreține arderea. Dar lucrul acesta era totuși greu să-l înțelegi. Doar oxigenul nu se vede, nu are miros, nici gust... El nu poate fi luat în mînă! Este invizibil!

Toate acestea i-au devenit însă mai clare, cînd Slava împreună cu alți elevi a vizitat fabrica de oxigen. E adevărat că acolo n-au putut vedea totuși cum se produce oxigenul. Prepararea lui are loc în aparate închise. Dar inginerul a arătat elevilor oxigenul lichid.

— Priviți! spuse el punînd o căldare sub robinetul unui vas unde se păstra oxigenul lichid. De acolo începu să curgă un lichid albastru, în clocote. Slava vru să pună mîna, dar inginerul îl opri:

— Ce vrei să faci? Iți îngheață mîna!

Inginerul scoase din căldare puțin lichid și îl vărsă pe dușumea. Lichidul se evaporă imediat.

— Oxigenul lichid fierbe la o temperatură de -183^{0}. Pentru el 0^{0} este o temperatură chiar foarte „înaltă".

Dar lucrul cel mai interesant pentru Slava a fost următorul: împreună cu alți elevi el a făcut o experiență de „producție". Elevilor li s-a dat o bucată de fier și li s-a dat voie s-o taie cu ajutorul unei lămpi care funcționează pe bază de acetilenă și oxigen. La această lampă erau trase furtune din două baloane. In unul din aceste baloane era oxigen, iar în celălalt acetilenă. Oxigenul ajuta acetilenei să ardă mai repede, iar flacăra devenea atît de fierbinte încît tăia cu ușurință o bucată de fier.

„Așa mai înțeleg și eu că întreține arderea!" — gîndi Sașa despre oxigen.

Litera rotundă din tabloul lui Mendeleev a prins astfel viață în mintea lui Koceanov.

B. DIJUR
(Tradus din „Pionierscaia Pravda")

TURNUL FRUNTAȘELOR

Cum să încep ca să înțelegeți mai bine? Să vă spun în primul rînd că lucrurile se petrec la Școala medie 8 fete din București în clasa a VII-a C, socotită pe bună dreptate o clasă slabă la învățătură.

Inchipuiți-vă apoi un turn înalt, înalt, ca cel pe care-l vedeți desenat aci. In vîrful turnului se află Lungu Mihaela, Vișa, Ionescu Angela, și încă altele cîteva, foarte puține. Acestea sînt fruntașele clasei (căci în a VII-a C sînt și eleve bune). Pe Lungu, Vișa, Ionescu, le-am numit pe numele lor ca să știți că aveți deaface cu două membre în colectivul de conducere al unității și cu însăși președinta detașamentului, Ionescu Angela.

Așa... Mai închipuiți-vă acum că la poarta turnului bat cîteva eleve

— Cine-i? întreabă cineva de sus... și ecoul repetă la nesfîrșit întrebarea...

— Sîntem noi — elevele slabe... slabe, slabe — răspunde ecoul.

— Și ce doriți?

— Ajutor!... jutor... tor...

Aci fruntașele dau plictisite din umeri: „Eh! O să ne pierdem vremea și cu voi!...".

Atunci apare un personagiu foarte plicticos. Plicticos mai ales pentru că e nevăzut, vorbește într-una și pare că se află chiar în capul tău. El se numește conștiința.

— Se poate să le lăsați așa? — începe să sporovăiască nepoftita conștiință. Sînteți doar pioniere.

Ei, și atunci fruntașele noastre descind alene din turn și, cu toată plictiseala care le apasă, consimt să dea o mînă de ajutor. Dar asta cît mai repede și cît mai comod cu putință.

Lungu a „ajutat-o" de pildă pe Albu Maria. O „asculta" în recreație.

La sfîrșitul pătrarului II, detașamentul clasei a VII-a C a avut o adunare memorabilă. Aci s-a constatat că detașamentul a obținut MARI succese la învățătură.

„Nu mai sînt chiar jumătate din eleve corijente ci ceva mai puțin". Și atunci întreg alaiul de fruntașe, după ce s-au felicitat reciproc au urcat din nou în înaltul lor turn, teribil de ostenite în urma ajutorului dat, urmînd să se ocupe puțin și de propria lor persoană, pasă mi-te, „neglijată" atîta amar de vreme... Iar cele „ajutate" au rămas bătînd din buze și mirîndu-se cu ce s-au ales. Carevasăzică pe Albu n-a mai ascultat-o nimeni în recreație. Poate că, cine știe, mai bine ar fi fost dacă Lungu ar fi învățat-o să-și planifice timpul. Ce mai lungim însă vorba. E o cinste să fii fruntaș? Este. Numai că... mulțumesc de așa cinste! Fruntaș în clasă codașă, cinstit vorbind, nu-i nici o ispravă.

A. WEISS

Din școlile noastre

Intreaga clasă

Mi-amintesc o întîmplare din clasa noastră: pe primul pătrar nimeni nu primise nota 5 la lucrările scrise la limba romînă. Eu întrebuințasem prea multe virgule ceilalți colegi scriseseră neatent. Tovarășa profesoară ne-a sfătuit atunci să scriem cît mai mult după dictări.

Așa am făcut și iată că pe celelalte pătrare, la lucrările scrise, toată clasa a luat numai nota 5.

In pătrarul de față ne-am propus să ne ajutăm și mai mult între noi pentru ca toți să obțină note bune la toate obiectele.

Gh. Avram cl. V-a
com. Comnoșul Mare Reg. Timișoara.

Fiecare treabă la vremea ei

Sînt în clasa noastră - și cred că dintr-aceștia se află și în alte părți - școlari care se plîng că nu le ajunge timpul pentru pregătirea temelor. Mie însă îmi ajunge întotdeauna. In clasă sînt atentă și deaceea plec din școală cu lecțiile aproape învățate. Acasă, stau cam două ceasuri și-mi pregătesc lecțiile pentru a doua zi, îmi scriu temele, apoi îi ajut pe părinți, mă joc...

De curînd am început să repet lecțiile din urmă.

Așa m-am obișnuit. Să fac toate treburile din vreme

Rița Manea
clasa a VI-a
com. Radomirești
Reg. Pitești

INSTANTANEE

DIN ACTIVITATEA GRUPEI 1 A DETAȘAMENTULUI 3 DIN CĂZĂNEȘTI

La sfat cu tov. Dobre Stanciu, președintele G.A.C. din comună.

Cînd o pionieră slăbește la învățătură grupa îi vine imediat în ajutor.

E destul de rușinos, dar nici o pionieră nu știe șah. Campionul școlii le arată însă cu multă răbdare tainele acestui sport.

MAROCUL

Acolo unde sălăşluia Atlas

De la vechii greci ne-a rămas, străbătînd mileniile, legenda minunată a unui titan, pe nume Atlas. Impărăţia cea mare a titanului — Mauritania — se afla departe, lîngă „stîlpii lui Hercules", cum era numită în antichitate strîmtoarea Gibraltar. Atît de puternic a fost legată legenda de locurile acestea încît, mai tîrziu, numele lui Atlas a trecut asupra lanţului de munţi nord-africani care, pornind de la Oceanul Atlantic, sfîrşeşte pe ţărmul mediteranian, în faţa Siciliei. De-a lungul acestor munţi străvechi (care străbat partea ei centrală şi de nord-vest) se află ţara prin care vom călători azi: Marocul.

Munţii Atlas sînt pentru Maroc nişte adevăraţi paznici de piatră, deoarece bariera lor naturală opreşte vînturile secetoase şi fierbinţi ce bat dinspre Sahara şi pustiesc totul. Marocul are astfel o climă mediteraniană, cu veri călduroase şi uscate şi cu ierni blînde şi umede. Pe însoritul pămînt marocan se revarsă o vegetaţie bogată, care dă priveliştilor nuanţe variate şi pitoreşti. Cîmpiile ocupă o parte bună din teritoriul ţării. Pe ţărmul oceanului cresc păduri întinse de arbori de plută, iar pe cel mediteranian crînguri de palmieri pitici. Pe coastele munţilor Atlas s-au căţărat cedrii bătrîni, stejarii şi ienuperii. In spre sud-est se întîlnesc semipustiuri, dar şi într-acestea, oazele destul de dese, dăruie călătorului răcoarea izvoarelor, aroma şi dulceaţa curmalelor. Lumea animală, e şi ea foarte variată, reprezentată mai ales prin pantere şi şacali. Munţii Atlas ascund în măruntaiele lor zăcăminte de minerale ca: plumb, zinc, cobalt, fier, mangan şi petrol. Platourile cu păşuni ale munţilor Atlas oferă hrană îmbelşugată turmelor de vite. Şi tot munţii Atlas sînt aceia care dau naştere reţelei de ape ce străbate Marocul. Multe din aceste ape sînt torente care seacă vara. Dar sînt şi ape statornice şi mari, ca de pildă: Ued-Umin er Pabla (556 km.) care se varsă în ocean şi Muluia (520 km.) care se varsă în Marea Mediterană.

Vilele din Casablanca

Precum vechi şi legendar e pămîntul Marocului, veche şi frămîntată e şi istoria poporului marocan. Cu multă vreme în urmă, prin secolul XI-XII, Marocul ajunsese un stat mare şi puternic. Sub dinastiile Almoravid şi Almohad, Marocul, devenit imperiu, cuprindea o mare parte din Africa de Nord şi peninsula Iberică. Dar certurile dintre conducătorii feudali au slăbit şi fărîmiţat statul acesta alcătuit pe asuprire. Cu timpul, colonialiştii francezi şi spanioli s-au folosit din plin de aceste condiţii, ajungînd să ocupe şi să ia în stăpînire întreg Marocul.

Astăzi, Marocul, a cărui suprafaţă totală e de 440.000 km^2, a fost împărţit pînă nu demult în trei: Marocul francez, Marocul spaniol şi aşa zisa „zonă internaţională" (Tangerul). Aşa cum

au făcut pretutindeni, agitînd steagul „misiunii lor civilizatoare", colonialiştii acaparaseră sistematic bogăţiile Marocului, jefuindu-i pînă la sînge pe băştinaşi. Indeletnicirea de căpetenie, principalul mijloc de trai al marocanilor e agricultura şi creşterea vitelor. Dar colonialiştii nesăţioşi puseseră mîna pe pămînturile cele mai fertile ale ţării. Astfel în mîinile bogătaşilor europeni (mai cu seamă francezi) se aflau cam 25% din pămîntul productiv al Marocului. Restul ogoarelor aparţine moşierilor feudali marocani. Pe moşiile acestora lucrează, pentru o simbrie de batjocură, mii şi mii de ţărani, aduşi în stare de semi-iobăgie.

In oraşe, contrastul dintre mizeria populaţiei muncitoare din Maroc, şi huzurul foştilor colonialişti e şi mai violent, mai cutremurător. La Casablanca, la Fez, la Marrakeş, la Rabat, vei rămîne mut de admiraţie în faţa vilelor albe, luxoase, cu acoperişul plat, ce se pierd într-un ocean de verdeaţă înmiresmată. Dar admiraţia aceasta se va topi în mînie surdă cînd, după ce vei fi făcut cîţiva paşi, vei avea înainte priveliştea amară şi tristă a ceea ce se cheamă „bidon-vile"... Acestea nu-s decît nişte cocioabe construite din tablă ruginită şi scînduri vechi, sălaşe ale mizeriei, în care locuiesc miile de familii în zdrenţe ale muncitorilor...

Limba maternă „limbă străină"

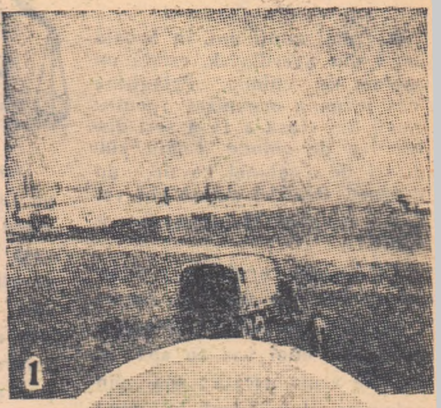
In Marocul francez, numărul străinilor nu atinge nici 4% din populaţie. Cu toate astea, un copil marocan, pentru a putea învăţa carte, trebuia să vorbească franceza, deoarece limba natală era socotită „limbă străină"...

O mînă de colonialişti europeni, cu ajutorul armelor şi ameninţărilor, asupreau şi exploatau milioane de marocani. Condiţiile de muncă şi de viaţă impuse indigenilor de către colonialişti, erau nemiloase. Femeile şi copiii erau şi mai crunt exploataţi decît bărbaţii. In minele de carbuni de la Gerada, copii de cîte 10—14 ani munceau 10 ore pe zi, în schimbul unei sume reprezentînd mai puţin decît costul unui kg. de pîine. La o populaţie de 9.000.000 (Marocul francez) existau doar 100 de spitale, cu 7.000 de paturi. Mortalitatea în Maroc era de trei ori mai mare ca în Franţa..

Poporul marocan a luptat însă necontenit împotriva asupririi colonialiste. El a luptat alături de toate popoarele subjugate ale Africei de Nord, pentru dobîndirea independenţei, a unor condiţii omeneşti de viaţă. Partidul Comunist Marocan, care deşi în 1952 a fost scos afară din lege, a continuat totuşi să fie în fruntea luptei pentru libertatea şi drepturile poporului.

In luna februarie, la Paris, au avut loc tratative între guvernul francez şi reprezentanţii Marocului, pentru anularea tratatului de protectorat al Franţei asupra Marocului. (Tratatul acesta datează din 1912 şi a redus de fapt Marocul la rolul de colonie a Franţei). Guvernanţii francezi au încercat, fireşte, să întoarcă lucrurile în favoarea lor. Dar oamenii cinstiţi din toată lumea, ştiu că asuprirea, sub orice formă, nu mai poate dăinui. Astfel ca rezultat al luptei poporului marocan la 2 martie 1956 a fost semnată declaraţia franco-marocană prin care s-a anulat tratatul din 1912 şi s-a proclamat independenţa Marocului.

Vasile MANUCEANU

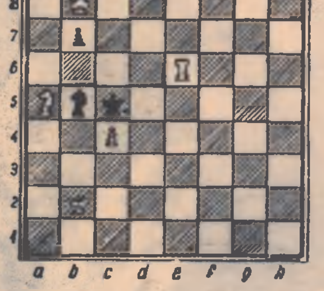

1) Avioane de bombardament americane pe aerodromul Sidi-Sliman.
2) Cultivarea pămîntului.
3) Nomazii.
4) La exploatarea fosforitelor din Huribg.

ŞAH

Concurs pentru dezlegătorii de probleme de şah

Problema nr. 1

Alb joacă şi dă mat în 2 mutări
Verificarea poziţiei. Alb: Rb8, Db2, Te6, Ca5, p.c4 (5)
Negru: Rc5, Cb5, p. b7 (3)

La acest concurs iniţiat de Palatul pionierilor cu sprijinul gazetei noastre, în cinstea zilei de 1 Iunie — poate participa orice pionier şi şcolar.

— Concursul constă din dezlegarea a 12 probleme de şah care se vor publica în serii de cîte 2 probleme, în gazeta noastră.

— La problemele în 2 mutări este suficient a se indica numai prima mutare a albului (cheia) arătîndu-se totodată numărul variantelor posibile (încercările negrului de a se apăra).

De ex. 1. Dd1-d5 (cheia) cu 3 sau 4 variante.

— La problemele în 3 mutări se vor indica primele două mutări ale albului, arătîndu-se astfel şi variantele principale posibile, de ex. 1. Dd1-d5 Cg8-f6.

2. Cg1-f3.

— Pentru problemele în 2 mutări se acordă 2 puncte iar pentru cele în 3 mutări, 4 puncte. Neindicarea numărului variantelor la problemele în 2 mutări sau a variantelor principale la problemele în 3 mutări, scade punctajul.

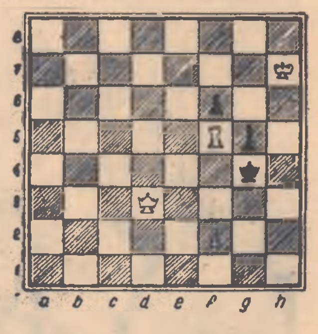
— Dezlegările se vor scrie cu notaţia algebrică cunoscută, şi în mod citeţ. De asemenea se va arăta numele, şcoala, clasa şi domiciliul dezlegătorului.

— Dezlegările se vor trimite în termen de 10 zile de la publicare pe adresa: Palatul pionierilor — Cercul de Şah, Şoseaua Cotroceni, raionul V.I. Lenin — Bucureşti.

— Pentru cele mai bune dezlegări, se vor acorda numeroase premii.

Dăm primele două probleme din concurs.

Problema nr. 2

Alb joacă şi dă mat în 2 mutări
Verificarea poziţiei. Alb: Rd3, Dh7, Tf5, p. f2 (4)
Negru: Rg4, Ng5, p f6 (3)

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel 7.61.00, 7.60.10 Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS—3152